

Terat, Arusha 27 augustus 2017.

Zondagochtend, in 10 minuten is de zon boven de wolken uit gerezen en komt het dal dat voor me ligt langzaam in de zon. Het is de een na laatste zonopgang die we hier meemaken. Zou morgen echt de laatste zijn????

Een week geleden vertrokken we 'sochtends vroeg uit Ndala na een lange week van inpakken en nog weer eens goedendag zeggen tegen zoveel mensen. Dat kun je niet blijven doen. Bij aankomst hier in Arusha merkten we pas hoe vreselijk moe we waren. Ik voelde me er gewoon ziek van, maar nu na een week is het gelukkig aardig over en kunnen we de vlucht naar Nederland voorbereiden. Koffers pakken is niet meer zoveel werk, maar het huis hier opruimen neemt altijd weer enige tijd in beslag en we vertrekken rond half 5 naar het vliegveld. En dat is het dan!!! Einde van 24 jaar Ndala.

Het voelt heel droef en hoewel we een fantastische tijd met de kinderen en kleinkinderen hadden en we ook blij zijn dat het allemaal achter de rug is, zit ik inwendig te simmen. Al die mensen waar ik mee gewerkt heb en al die mensen die langs kwamen, het is echt voorbij. Maar laat ik een kort verslag geven van onze activiteiten van de afgelopen 3 maanden.

31 Mei kwamen we aan en waren de laatste om het vliegveld te verlaten en waren dus ook heel laat hier op Terat waar Bertus en Mieke ons opwachtten hoewel ze bijna de moed hadden opgegeven. Ruim een week waren we in Arusha om definitief de bus voor het transport van onze kinderen te regelen en het programma te bespreken met de mensen van Simba farm, WestKilimanjaro waar we 4 dagen met z'n allen zouden doorbrengen.

Op naar Ndala en onderweg de hotels bespreken voor de heen en terug reis. Voor 23 mensen alles bespreken viel reuze mee. Het hotel/motel moest groot genoeg zijn!!! Er was overal plaats.

Aankomst Ndala. Dit jaar regende het hééél weinig, dus waren de tanks niet vol, zo niet leeg, de mensen bijna geen oogst binnen gehaald en de waterputten in het dorp al droog. Iedereen moest water kopen. En alles zag geel, dor en kaal.

Direct werd na een eerste begroeting besloten een bijeenkomst te houden over het hoe-en-wat van ons afscheidsfeest. Er werd een comité gevormd. Ieder lid nam een onderdeel van de hele organisatie op zich.

Wij zouden na ruim een maand weer vertrekken naar Arusha omdat Andrei en Tom met aanhang vanuit Zanzibar zouden aankomen. Dus de tijd was kort. Iedereen zou in Ndala ondergebracht moeten worden, de families verdeeld over 3 huizen en het hele feest gepland en uitgewerkt.

Met Stefano stelde ik een lijst op wie er uitgenodigd zouden worden voor het feest: rond 800 mensen. Dat worden er dan zo-wie-zo altijd meer.

Tegenwoordig heb je groepen vrouwen die zelf veel aan potten en pannen, borden en lepels, stoelen en versiering in voorraad hebben. Zij zijn de kookploeg en brengen alles mee. 35 Vrouwen van "Women Power". Is dat wel genoeg vroeg het comitee zich af.

Er moesten 2 koeien gekocht worden, 5 geiten en ik kocht een hele reeks kippen die ik ruim een maand wilde voeren zodat ze wat steviger werden.

De zusters Van Carolus Borromeus speelden ook een grote rol. Het gebeuren speelde zich af op het ziekenhuis terrein en de zusters hadden zelf veel in voorraad wat betreft borden, bestek etc.

Tussendoor kreeg ik bezoek van alle jongelui die klaar waren met Form 6 (laatste klas middelbare school) en op hun uitslag wachtten. Ook de 4^e en 6^e klassers die hun schooljaar moesten afmaken en die we sponsoren kwamen langs. Voor de laatste keer, dus ik moest alles op een rijtje hebben, want als we eenmaal weg waren konden we ze niet langer via ons 'local committee' betalen. Dan was er het grootse plan van Andrei om een voetbaltoernooi in Ndala te organiseren voor kinderen tussen 7 en 14 jaar oud. Na aankondiging moest ik van alle jongelui hun lengte en hun voetmaat opmeten om te weten hoe groot hun schoenen en welke maat hun kleding moesten zijn.

In Nederland gingen Sytze, kleinzoon met zijn moeder Judith en Marcellien van start om echte voetbalshirts, voetbalschoenen, sportsokken en voetbalbroeken in te zamelen. Dat had uiteindelijk geresulteerd in 300kg spullen! Met een lang verhaal van Marcellien en kennismaking van ons (de 50 jaar huwelijk vierende Opa en Oma) met de hoofdbeampte op het vliegveld zou later alles zonder te betalen door de douane komen!!!

De 15^e juli was alles in Ndala geregeld; nieuwe bedden gekocht en laten maken voor onze lange kinderen, de huizen gepoetst (Heel veel stof in deze droge tijd) en voorraad voor ontbijt en (drink)water.

Wij weer terug naar Arusha waar we ons settelden op de 16^e in het huis op Terat hill en boodschappen deden voor de 8 mensen (Andrei en Tom met aanhang) die die avond zouden aankomen om de volgende morgen alweer te vertrekken om de Mount Meru beklimmen vervolgens een paar dagen naar de nationale wildparken. De beide parties bleken op het laatste moment bij vergissing niet op hetzelfde vliegveld te zullen aankomen.

Maandag de 24ste kwamen de andere families allemaal aan. Gelukkig duurde het niet eindelijk lang voor ze door de douane waren (zie boven) en zo reden we om 10 uur naar Arusha. 's-Nachts altijd een hachelijke onderneming omdat er zomaar op de weg onverlichte auto's staan of mensen raar inhalen en altijd grote lichten aan hebben zodat je bijna verblind wordt.

Donderdag de 26ste aankomst in Ndala om 3 uur na een busreis van 2 dagen. Met 23 mensen in een gehuurde shuttlebus plus onze Landrover ging dat allemaal goed.

We gingen die donderdagavond na aankomst eten bij Maria, onze hulp in huis sinds 24 jaar! Een deel ging met de auto een deel liep. Wat een bijzondere ervaring, dwars door het land langs de kale, droge velden bij zonsondergang. In schemer kwamen we aan. De kinderen van Maria hadden heerlijk gekookt en na het eten werden we op het erf getrakteerd op zang door de dochters van Maria. Onze kinderen gingen ook zingen, klappen en dansen; wat een feest!! Rond 9 uur onder een stralende sterrenhemel terug naar huis en naar bed. Deze beschrijving is niet compleet als we er niet bij vertellen dat het "erf" van Maria bestaat uit een stenen huisje met drie ruimten onder een golfplaten dak en twee van modder gebouwde schuurtjes met een grasdak, terwijl de verlichting tijdens de zeer uitgebreide maaltijd en het dansen en zingen erna bestond uit het led-licht van een omhoog gehouden 'waka-waka' en twee mobieltjes.

Vrijdagmiddag: Over de 100 kinderen, kwamen om schoenen en kleren te passen. Onze Form-6 studenten hielpen met vertalen. 's-Morgens waren ze al

naar het stoffige sportveld van het TTC (PABO) gaan kijken waar Andrei enthousiast over was. Het viel goed te verdelen in verschillende kleinere speelvelden.

Zaterdag, de feestdag. Eerst begon de kerkdienst tegen half elf, slechts een half uur later dan gepland maar dat hoort nu eenmaal zo. Het was een dienst in katholieke traditie met zang van een enorm gemengd koor en dans van 'bruidmeisjesen jongetjes' dat tegen 12.30 was afgelopen. George en ik hebben aan het einde van de dienst iedereen (± 500?) die in de kerk zat omhelsd. Het feestterrein was tegenover de kerk, maar wij gingen even terug naar huis om een kop koffie te drinken en voor de kinderen wat te eten.

Wij (alle eregasten) zaten daarna op het feestterrein op een verhoging (de overdekte wachthuis van de moeder-en-kind kliniek). De kinderen zeiden dat ze zich als prins en prinsessen voelden. Er werd gedanst, gezongen, gespeeed en er werden heel veel kadoos aangeboden. We werden helemaal bedolven onder de doeken, masaidekens en kleren. Ook deze beschrijving is niet compleet zonder te vermelden dat aan de voeten van de eregasten een carré was vrijgehouden voor optredens en daar achter en omheen zaten de meer dan 800 'geowne' gasten.

Er was een groep van oudstudenten die als cadeau aanboden de opleiding van veelbelovende jongeren uit Ndala te willen betalen. Zo geweldig!!

Rond 4 uur begon het eten. Hoewel er dus lange rijen waren, was er genoeg voor iedereen en werd het in feite ook snel verdeeld. Iedereen kreeg ruim voldoende en je had de volgeschepete borden moeten zien.

Wij gingen na de maaltijd naar ons eigen huis en lagen op tijd in bed om weer fit te zijn voor het 'zondag-gebeuren': het voetbal tournament!

Het toernooi begon om 10 uur, maar we besloten dat er ook een maaltijd voor alle spelertjes en coaches moest zijn dus moest er 'smorgens weer rijst gekocht worden en vlees. Gelukkig was er een hele grote pan bonen over van de feestmaaltijd en die kon mooi mee opgegeten worden tijdens de middagpauze. Om 13.00 kwam een uitgehongerd stel jongens aan waar ze eerst een flesje drinken kregen en toen in de rij om eten opgescheept te krijgen. Alles ging schoon op. Bleef de afwas over. Er moest nog heel wat water gekocht worden om dat klaar te krijgen. De kookvrouwen deden opnieuw een geweldige job.

Rond 6 uur werden de finales van de 12 teams gespeeld, waarna de bekera's werden uitgereikt en iedere speler een medaille kreeg, opgeluisterd door de zang van de kleinkinderen van Maria onze hulp en trouwe steun in Ndala.

Later werden de gebruikte en meegbrachte voetballen voor een deel aan de trainers gegeven. De overgebleven ballen gingen naar de lagere scholen met de trainersfluitjes. Waren zij even blij!!!

Maandagochtend vertrek uit Ndala. Via Katesh (2 nachten in het "Summit Hotel" en de beklimming van de Hanang, een berg van 3417m hoog die 2000 meter uit de omringende vlakte opreist, reisden we op woensdag door naar Simba Farm Lodge in West Kilimanjaro op ±1800 meter. In dit jaargetijde kan het er koud zijn, dus 's avonds iets warmes aan. Er was een groot vuur buiten waar we rondom konden zitten, maar reizen maakt moe dus iedereen lag vroeg onder de wol.

Vier dagen tennissen, wandelen, zwemmen in de rivier in de kloof, spelletjes, lammetjes knuffelen en paardrijden aan een leiband, allemaal even leuk. We

werden door de kinderen gefêteerd, meerstemmig toegezongen door de drie schoondochters en kleinkinderen en een saxofoon duet van de schoonzons. Etc.

Maandagochtend vertrok iedereen. Tom en Andrei met aanhang terug naar huis, de anderen op weg naar parken en de kust.

En wij reisden na een dag weer terug naar Ndala voor de finale. 24 jaar opruimen, alle dossiers konden weg, eindeloze lijsten van alle leerlingen en andere papieren van vergaderingen, bankafschriften, brieven, aanvragen om hulp alles ging in de fik.

Het huis zal aan de achterkant bewoond blijven worden door co-assistenten en aan de voorkant door bezoekende artsen. We gingen naar Tabora om de bankrekening bij de NBC op te heffen en nog een hele dag van bank (CRDB) naar bank (NMB) en maar wachten om allerlei betalingen te doen. We brachten als laatste een oude vrouw (Elizabeth John) weg naar de zusters van Moeder Therese in Tabora, waar ze nog even van haar oude dag kon genieten. Niet meer hout sprokkelen om te koken en niet meer haar eten bij elkaar zien te krijgen. Wat was ze blij!

Zaterdag voor de laatste maal Maria omhelsd en Stefano; niet te geloven dat er een eind aan is gekomen en zo vertrokken we vorige week zondagmorgen in alle vroegte. Einde Ndala voor ons.

We sponsoren nog steeds een aantal jongelui (± 10) die op de universiteit zitten. Via email worden we op de hoogte gehouden. Hun komende studiejaar hebben we al betaald. En nu maar hopen dat het hun goed gaat.

Tijdens de speeches hebben we nog een keer verteld dat we dit konden doen dankzij de donaties van vele mensen en bij deze willen wij jullie allemaal nog eens van harte bedanken voor de vele jaren die jullie bijgedragen hebben aan onze Stichting. Ik hoop dat jullie het nog één jaar willen doen zodat ieder kan afstuderen. Ik geef hieronder nogmaals het lijstje dan weten jullie waar het geld naar toe gaat.